

SFi DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

VIRKSOMHEDERS SOCIALE ENGAGEMENT

ÅRBOG 2010

10:28

FREDERIK THUESEN
HELLE HOLT
SØREN JENSEN
LARS BRINK THOMSEN

VIRKSOMHEDERS SOCIALE ENGAGEMENT. ÅRBOG 2010
Afdelingsleder: Lisbeth Pedersen
Afdelingen for beskæftigelse og integration

Undersøgelsens følgegruppe:
Ilse Dickmeiss, Arbejdsmarkedsstyrelsen
Camilla Behrend, Arbejdsmarkedsstyrelsen
Pernille Steen Pedersen, Arbejdsmarkedsstyrelsen
Christian Sølyst, Landsorganisationen i Danmark
Henning Gade, Dansk Arbejdsgiverforening
Henrik Vittrup, KTO
Jette Høy, FTF
Birgitte Dember, SALA
Ulrik Petersen, KL
Annelise Korreborg, Danske Regioner
Anne Dahl Petersen, FOA
Peter Hamborg Faarbæk, 3F
Carsten Riis, HK

ISSN: 1396-1810
ISBN: 978-87-7487-990-9

Layout: Hedda Bank
Forsidefoto: Hedda Bank
Oplag: 600
Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

© 2010 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 33 48 08 00
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.
Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver SFI's
publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	7
	RESUMÉ	9
1	INDLEDNING, SAMMENFATNING OG PERSPEKTIVER	13
	Temaer i årbog 2010	16
	Læsevejledning	17
	Sammenfatning af resultater	18
	Diskussion og perspektiver	25
2	SAMFUNDSUDVIKLING, TEORI OG HYPOTESER	29
	De økonomiske forhold	30
	Initiativer vedrørende sygefravær m.m.	34
	Udviklingen i ansættelser på særlige vilkår	36
	Teori om virksomhedens sociale kapital	38

	Motivation og barrierer blandt udsatte grupper	42
	Antagelser og hypoteser	44
	Opsummering	46
3	ARBEJDSPLADSERNES KONKRETE TILTAG	47
	Arbejdspladsens konkrete tiltag	48
	Initiativer i forbindelse med langvarigt sygefravær	52
	Lønmodtagernes vurdering af arbejdspladsens rummelighed	55
	Socialt ansvar i en krisetid	57
	Virksomheders handlinger – forklarende faktorer	58
	Faktorer med betydning for virksomheders initiativer ved sygdom	61
	Opsummering	62
4	LØNMODTAGERNES HOLDNING TIL DET SOCIALE ENGAGEMENT	65
	Holdninger til socialt engagement	65
	Udviklingen i holdningerne	66
	Hvilke forhold bidrager til holdningerne?	69
	Konkrete erfaringers betydning for holdningerne	72
	Alderens betydning for holdningerne	74
	Af- eller belastes lønmodtagerne?	76
	Holdning til personer med psykiske lidelser	80
	Hvilke forhold bidrager til holdningen?	82
	Opsummering	84
5	LØNMODTAGERNES HOLDNINGER UNDER PÅVIRKNING AF KRISEN	87
	Krisen og holdningerne	87
	Hvilke forhold bidrager til holdningerne?	89
	Holdningernes robusthed	91
	Opsummering	94

6	SOCIAL KAPITAL OG SOCIALT ENGAGEMENT	97
	Social kapital – operationalisering	98
	Social kapital i danske virksomheder	100
	Faktorer, som forklarer social kapital	104
	Social kapital og virksomhedernes handlinger	108
	Social Kapital og lønmodtagernes holdninger	109
	Sammenhængen mellem social kapital og holdninger	111
	Opsummering	113
7	DE UDSATTE GRUPPER – MOTIVATION FOR JOB OG OPLEVELSER AF RUMMELIGHED	115
	Førtidspensionister – hvor mange ønsker job?	116
	Begrundelser for ønsket om arbejde	117
	Førtidspensionister om barrierer for job	122
	Skånehensyn til ansatte på særlige vilkår	125
	Oplevelse af arbejdsløshedsrisiko og rummeligheden	127
	Opsummering	131
	BILAG	133
	Bilag 1: Databeskrivelse	133
	Bilag 2: Indeks og metoder	137
	Bilag 3: Resultater fra regressionsanalyserne	142
	LITTERATUR	161
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2009	165

VIRKSOMHEDERS SOCIALE ENGAGEMENT

ÅRBOG 2010

SFI har siden 1998 årligt kortlagt virksomheders sociale engagement. Hvert andet år anskues emnet fra arbejdsgivernes side og hvert andet år fra lønmodtagernes side. I år er det lønmodtagernes tur. Denne årbog fokuserer særligt på, hvordan den stigende ledighed påvirker det sociale engagement.

Undersøgelsen viser, at den økonomiske krise har påvirket det sociale engagement. Mellem 2007 og 2009 er der således indtruffet et fald i antallet af lønmodtagere, der har erfaringer med fastholdelse og nyan sættelser af personer med nedsat arbejdsevne. Alligevel er lønmodtagerne generelt stadig meget positivt indstillet over for, at virksomhederne udviser et socialt engagement. Unge er dog generelt mindre positive end ældre.

Undersøgelsen viser desuden, at en femtedel af førtidspensionisterne uden for arbejdsmarkedet gerne vil have et arbejde. Samtidig peger årbogen dog også på nogle af de forhold, som førtidspensionisterne selv ser som hindringer for, at de kan bestride et job.

Undersøgelsen er finansieret af Beskæftigelsesministeriet.